

voor een nieuwen medehelper in de Leeuwenstraatsche gemeente.

De Jezuiten bleven echter op hun stuk staan en handhaafden desondanks hun „socius”, met het gevolg, dat het geschil via den Brusselschen Internuntius te Rome voor de Congregatie de propaganda fide gebracht werd.

Het eind van het lied was, dat deze bij decreet van 17 Maart 1671 het oppergezag van den Vicaris Apostoliek ook over de Regulieren in de missie bevestigde en het eigenmachtig aanstellen van missionarissen aan de Oversten der Orden verbood.

Natuurlijk lieten de Jezuiten het hierbij niet zitten; bovendien kwam er nog een tweede omstandigheid bij, om het conflict te verscherpen: In 1682 had de uit Frankrijk gevluchte Jansenist Dom Gerberon toevlucht gezocht te Rotterdam, was daar in aanraking gekomen met den pastoor der Oppertsche statie en had dezen, evenals zijn kapelaan, die de Paradijkerk bediende, van zijn inzichten weten te overtuigen. Beiden begonnen nu in Jansenistischen zin te prediken en te catechiseeren. Geen wonder, dat zij zich hierdoor den haat der Jezuiten op den hals haalden, die geen gelegenheid lieten voorbijgaan om hun afbreuk te doen.

In 1691 was het in Rotterdam zoo ver gekomen, dat beide pastoors en hunne kapelaans allen min of meer met de gevaarlijke nieuwe denkbeelden besmet waren, terwijl natuurlijk de statie der Jezuiten een bolwerk der rechtzinnigheid bleef ¹⁾.

Men bedenke, dat de Katholieke Kerk nog geen kleur had bekend in zake de oude twistvraag: vrije wil of voorbeschikking, die door Jansenius, bisschop van Yperen, in zijn werk „Augustinus” weer op den voorgrond was gebracht.

1) Pastoor in den Oppert was toen Henricus van Meppelen, zijn kapelaan Johannes de Reeder (Vgl. het opstel over de Oud-Katholieke Kerk in Rotterdam in den loop der eeuwen II 2de stuk blz. 7 en Archief voor de geschiedenis van het Aartsbisdom Utrecht XIX, 306). De andere pastoor was Petrus van Kuyck en zijn kapelaan Gerardus Sluyter, een jonge man van Zutphensche origine, die zijn priesterlijke opleiding te Leuven genoten had. Van Kuyck was nog in functie in 1697, toen de eerste parochiale indeeling tot stand kwam (Vgl. Bijdragen over de geschiedenis van het Bisdom Haarlem XXII, 318), evenals de Jezuiet Octavius de Hollander, die ook reeds in 1691 te Rotterdam werkzaam was (Vgl. Bijdragen Haarlem, IX, 69).